

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2016/17:2233

av **Sven-Olof Sällström m.fl. (SD)**

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Motivering

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn som betraktar värdekonservatism och upprätthållandet av en solidarisk välfärdsmodell som de viktigaste verktygen i byggandet av det goda samhället. Partiets övergripande mål är att formera en demokratisk, politisk rörelse som slår vakt om den gemensamma nationella identitet som har utgjort grunden för framväxten av välfärdsstaten och vårt lands fredliga och demokratiska utveckling.

Sverigedemokraterna eftersträvar ett försiktigt framåtskridande som baseras på varsamhet, eftertanke och långsiktigt ansvarstagande. Vi eftersträvar ett demokratiskt, jämställt och miljövänligt samhälle där alla medborgare skyddas av, och är lika inför, lagen. Genom att kombinera frihet och trygghet, individualism och gemenskap hoppas vi kunna skapa ett folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välstånd, demokrati och en stark inre solidaritet.

Sverigedemokraterna står fritt från såväl socialismens som liberalismens ekonomiska teorier och kan därför inta ett pragmatiskt och verklighetsanpassat förhållningssätt i ekonomiska frågor. Förutsatt att det kan gagna Sverige och dess medborgare är vi öppna för samtal, diskussioner och samarbeten med alla andra partier.

I vår höstbudget stakar vi ut våra viktigaste visioner för de kommande åren. Vi visar att det inte måste finnas någon motsättning mellan ekonomisk tillväxt och sysselsättning å den ena sidan och allmän välfärd, trygghet och socialt ansvarstagande å den andra.

Lärlingssystem

Den så kallade mismatchningen på arbetsmarknaden har ökat påtagligt under de senaste decennierna och prognosticeras att öka ytterligare, givet att kompetensförsörjningen till näringslivet inte stimuleras. Yrkesinriktade lärlingsutbildningar är ett stort svar på denna utmaning. Det handlar inte enbart om näringslivets kompetensförsörjning, det handlar dessutom om att komma tillrätta med en påtagligt hög ungdomsarbetslöshet.

Signifikant nog kan nämnas att i de EU-länder med lägst arbetslöshet (Tyskland och Österrike) så är andelen ungdomar som på olika sätt deltagit i lärlingsutbildningar som högst (52 respektive 53 procent) medan det omvända gäller för Sverige, det vill säga hög ungdomsarbetslöshet och låg andel ungdomar i lärlingsprogram (7 procent). EU-snittet ligger på 26 procent.

Ett modernt lärlingssystem borde baseras på teoretiska kärnämnen, såsom matematik, svenska och engelska, vilket man studerar i skolan exempelvis två dagar i veckan, medan man praktiserar ett yrke på en faktisk arbetsplats.

Lärlingssystemet inriktar sig i första hand mot ungdomar som börjar på gymnasiet, men bör vara öppet för äldre som av olika skäl inte slutfört sin gymnasieutbildning. Detta kan alltså avse såväl inrikes födda som utrikes födda. Vad avser äldre som saknar gymnasieexamen så förespråkar Sverigedemokraterna en utbyggnad av komvux där man kan läsa ihop sina betyg. Den som studerar på komvux i syfte att läsa ihop till en gymnasieexamen är därmed också kvalificerad för en lärlingsutbildning, oavsett ålder.

En helt ny anställningsform bör införas, i lag: lärlingsanställning. Rent juridisk bör den jämföras med nuvarande provanställning, men ska kunna gälla högst 3 år.

Med vårt förslag är arbetsgivaren helt befriad från att betala arbetsgivaravgifter. Lärlingsanställningen jämställs med en provanställning under hela lärlingstiden upp till max 3 år samt att en minimilön per månad lagfästs och att den inte ersätter andra inkomster eller försörjningsstöd. En person som saknar gymnasieexamen och uppbär försörjningsstöd har således mycket starka incitament att färdigställa sin examen under tiden för lärlingsutbildning hos ett företag.

Reformen finansieras helt och hållet genom att slopa nystartsjobben.

Arbetsförmedlingen

Sverigedemokraterna föreslår att den traditionella arbetsförmedlingen moderniseras och utvecklas till förmån för sociala och icke vinstdrivande företag, privata företag, ideella organisationer, kyrkan, bemanningsbranschen och kanske även andra aktörer.

Arbetsförmedlingens åtgärder och program ersätts och öppnas upp för övriga samhällsaktörer; privata företag, sociala och icke vinstdrivande företag, semi-privata eller andra aktörer. Utbildning och matchningsarbete upphandlas istället av de bästa aktörerna i samhället.

Ett tydligt kontroll- samt tillsynssystem inrättas. Det inrättas ett konkret och framförallt transparent ”ratingsystem” där såväl kund (den arbetslöse) som upphandlaren (det offentliga) medverkar. En leverantör med låg rating tillåts inte medverka i kommande ”upphandlingar”. Den ersättning från det offentliga som erbjuds är nästan uteslutande provisionsbaserad, det vill säga att om någon aktör lyckas förmedla ett arbete åt någon arbetslös så utgår en del av provisionen. Om den tidigare arbetssökande individen behåller jobbet under en viss tidsperiod så utgår ytterligare en

del av provisionen. Om så slutligen den tidigare arbetssökande behåller jobbet ytterligare en period så utgår resten av provisionen. Detta ger incitament för samtliga parter att göra ett bra och i synnerhet långsiktigt jobb.

Den arbetssökande i sig bör givetvis kategoriseras utifrån anställningsbarhet. Den som har varit arbetssökande i fem dagar är rimligen inte i samma behov som den som har varit arbetssökande i fem år. Det rimliga är att detta kvantifieras utifrån termer av exempelvis ålder samt durationen av arbetslöshet. Provisionen för en aktör som tar sig an en långtidsarbetslös blir betydligt högre än för en aktör som tar sig an en person som sannolikt skulle kunna ha hittat ett nytt jobb på egna meriter, utan inblandning av andra. Detta för att undvika så kallad ”cherry-picking”.

Arbetslöshetskassan

Den första tanke man slås av om man drabbas av arbetslöshet ska inte vara om man behöver sälja sin bil eller sitt hus, eller hur man ska kunna försörja sin familj, utan istället hur man ska hitta ett nytt jobb. För att det ska vara möjligt krävs en ordentlig reform och förstärkning av arbetslöshetsförsäkringen.

Sverigedemokraternas utgångspunkt är att arbetslöshetsförsäkringen är såpass central att den bör betraktas som en del av de grundläggande socialförsäkringssystemen. Detta innebär också att den bör vara uteslutande finansierad via skattsedeln. Sverigedemokraterna vill således att även den så kallade finansieringsavgiften samt övriga administrativa avgifter, utöver själva arbetslöshetsavgiften, avskaffas och tas över av staten, till följd att medlemskap i en arbetslöshetskassa blir helt och hållet avgiftsfritt.

Sverigedemokraternas förslår att taket höjs kraftigt till hela 1 200 kr per dag under de första 100 dagarna, för att därefter minska till 800 kr per dag. Det medför en kombination av stärkt försäkringsskydd och incitament att hitta ett nytt jobb.

Anslaget för a-kassan flyttas i Sverigedemokraternas budgetmotion från Arbetsförmedlingen till Försäkringskassan.

Vidare stöder vi som regeringen ändra reglerna för deltidsarbetslösa till maximalt 60 veckor enligt Socialförsäkringsutredningens förslag.

Fas 3

Sverigedemokraterna vill helt slopa den tredje fasen i jobb- och utvecklingsgarantin.

Samhall och funktionsnedsattas arbetsvillkor.

Vi ger Samhall ett utökat uppdrag med ambitionen om att bolaget fram till år 2020 ska sysselsätta 5 000 människor fler per år. Vi ökar också stödet till funktionsnedsatta genom ökade anslag för lönebidrag.

Starta-eget-bidraget

Sverigedemokraterna anser att unga arbetslösa från 20 år ska ha likvärdig rätt att söka bidraget – en förändring från dagens 25 år. Ett utökat starta-eget-bidrag skulle bana väg

för fler småföretag och påverka sysselsättningen positivt. Sverigedemokraterna föreslår vidare att stödet utbetalas under nio månader i stället för dagens sex månader.

Arbetsmiljö

För att nå en välmående arbetsmarknad krävs inte bara balans mellan arbetskraftsutbud och arbetskraftsbehov utan också klara regler och villkor för både företag och den som arbetar. Arbetsmiljöverket är det verktyg vi har för att kontrollera arbetsmiljön på våra arbetsplatser och här fortsätter Sverigedemokraterna med en hög ambitionsnivå.

Sverigedemokraterna vill även uppmuntra till arbetet med SAM (systematiskt arbetsmiljöarbete) – detta genom tre viktiga ställningstaganden. Klara besked och information till företagen, fler inspektioner samt ett förtydligande att SAM är en föreskrift som samtliga företag skall följa samt att man jobbar för att även implantera det i offentlig sektor.

För att komma till rätta med arbetsrelaterade besvär samt uppmuntra till friskvård väljer Sverigedemokraterna att satsa resurser på friskvård och företagshälsovård, vilket på sikt gagnar både anställda och företagen.

Sverigedemokraterna vill även satsa på ett nationellt kunskapscenter för arbetsmiljö för att via forskning kunna hantera olika arbetsmiljöfrågor och deras effekter för samhället.

Sverigedemokraterna vill även fortsätta sitt arbete mot olyckor på våra arbetsplatser samt trakasserier och mobbing som idag är vanligt förekommande. Så vi satsar på fortbildning av fler skyddsombud samt utbildningar som fackförbund med tydliga ramar och god kunskap gällande åtgärder mot mobbing kan söka och hålla utbildningar för arbetsgivare.

Tabell 1 Anslagsförslag 2017 för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv*Tusental kronor*

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (SD)
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	8 381 086	
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	27 445 318	+1 200 000
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	11 272 336	
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	18 405 468	+800 000
1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	117 960	
1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	1 181 070	
1:7 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	40 546	
1:8 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	65 671	
1:9 Bidrag till administration av grundbeloppet	55 547	
1:10 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	8 303	
1:11 Bidrag till lönegarantiersättning	1 575 000	
1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	6 216 007	
2:1 Arbetsmiljöverket	738 917	
2:2 Arbetsdomstolen	32 600	
2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)	32 222	
2:4 Medlingsinstitutet	58 463	
2:5 Arbetslivspolitik	30 000	
<i>Nya anslag</i>		
1:2 Upphandling av kompetensförstärkning		
1:3 Lärlingsanställningar		
3:3 Nationellt kunskapscenter för arbetsmiljö		+75 000
3:4 Utvidgat starta eget bidrag		+272 000
3:5 Friskvård och företagshälsovård		+100 000
3:8 Centrum för äldrepolitik		+25 000
Summa	75 656 514	+2 472 000

*Sven-Olof Sällström (SD)**Magnus Persson (SD)**Paula Bieler (SD)*